

REDACȚIA

Arad, Str. Anlieh (Adam)

ABO. MENTUL

Pertru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe
an fl. 18; pe 1/2 an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

Nr. de Duminică pe
an fl. 2.—

Pertru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile se acceptă...

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlieh (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1/2 pagină: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.,
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare pub-
licație.

Atât abonamentele cât și
inserțiile sânt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefrancate nu
primim.

Rățeciri politice.

Maî zilele trecute un ziar româ-
nesc se siliia să dovedească, că ideia
aproprierii politice între Maghiari și
Români nu trebuie cultivată, nici
propagată de Români, fiindcă Maghia-
rii nu vor în seriozitate realizarea ei.
Politica maghiară, având, mai ales
astăzi, un deosebit interes a apărâ
înaintea Europei mai puțin șovinistă,
ar abusa numai de condescendența
Românilor pentru a se mândri cu
împăcarea naționalităților, pe când în
realitate nu s'ar face nici o schimbare
în stările politice din Ungaria.

Propagarea ideii de apropiere,
concluze ziarul, nu este decât altceva,
decât spriginirea politicii de maghia-
risare. Românii ar face mai bine să
propage și să cultive ideea concen-
trării și a înfrățirii lor naționale, de
care avem atâta nevoie.

Acest sofism, care se înteme-
iază pe neîncrederea îndreptățită a
Românilor în politica maghiară, ar
pute produce și în alte părți rătă-
ciri politice nu numai în raționamen-
tul ziarului românesc. Pentru aceea
merită a fi supus unei examinări mai
de aproape.

Este înainte de toate cu nepu-
tință atât pentru noi, care propagăm
ideia apropierii politice între Maghiari
și Români, cât și pentru confrății no-
stri, cari ne combat, a vedea în fun-
dul inimei Maghiarilor și a cunoaște
în mod cert toate gândurile lor a-
scunse și rezervate. Prin urmare, pre-
supunerea sau afirmarea, că Maghia-
rii intenționează numai o tragere
pe sfoară, este tot atât de puțin in-
temeiată, ca și presupunerea sau
afirmarea contrară, că o tragere pe
sfoară ar fi exclusă. Politica însă nu
este mânăuită cu naivități, ci ea este
o artă în adevăratul înțeles al cu-
vântului. În cas că ideia apropierii
între Maghiari și Români ar trece pe
terenul practic al realizării, va fi
mai ales treaba acolora dintre noi,
cari vor fi chemați a conduce afa-
cerile noastre politice, să ne aperi
de primejdiile unor succese rele.

Dacă principiile politicii noastre
naționale ne îndreptăzesc spre ideia
aproprierii, este inadmisibil a inactiva
realizarea ei practică cu invinovăți-
rea, că Maghiarii sunt de rea credință,
fiindcă această invinovățire esclude
de la început orice activitate în
direcțiunea apropierii politice. Dar
să admitem pentru un moment, că
într'adevăr Maghiarii, întinzându-ne
mână, ar face numai un simulacru,
o comedie, și ar abusa de atitudinea
noastră binevoitoare în folosul pre-
tins al politicii lor de maghiarisare.
Care ar fi folosul lor și care paguba
noastră?

Se afirmă, că Europa ar fi se-
dusă a crede, că Maghiarilor li-ar fi
succes deslegarea cestiunii naționali-
tăților, îndeosebi mulțumirea Româ-
nilor. Această convingere a străină-
tății ar da dominațiunii maghiare o
nouă tărie și putere. Pentru-ca într'a-

devăr așa să se întâmple, trebuie însă
să presupunem totodată, că în cercu-
rile politice europene se află multă
superficialitate, ear în poporul român
puțină putere de viață. Sunt aceste
două condiții ni admisibile? Nici bă-
rbații de stat, nici opiniunea publică
nu sunt așa ușor înșelați asupra stă-
rilor politice adevărate și reale. De
altă parte n'am dat dovezi convinge-
toare în timpurile Memorandului, că
noi Români știm să luminăm opiniu-
nea publică europeană? Și dacă am
fi siliți să facem aceasta a doua oară,
nu este de așteptat, că vom ști-o
face și cu mai multă energie și
cu mai multă pricepere și cu mai
mare succes? Bărbații de stat ai
Ungariei nu pot să nu țină cont
de această impregiurare, și-și dau
tot-odată foarte bine seamă, că cercu-
rile politice din regatul român sunt
astăzi neasemănat mai bine informate
despre situațiunea noastră, decât erau
înaintea Memorandului, și pot să pună
în cumpenă și cuvântul lor.

Nu putem vedea deci nici decum
vre-un folos oare-care pentru poli-
tica maghiară, când aceasta ar in-
tenționa numai un simulacru de îm-
păcare și ar umbla cu doi bani în
trei punct. Din contră ar însemna o
victorie neprețuită pentru politica ro-
mână, când s'ar pute dovedi în-
aintea Europei, că Maghiarii abuzează
până și de bunăvoința Românilor
iubitori de pace, pentru a urmări
scopurile maghiarisării și pentru a
hrăni neliniștea și nemulțumirea între
popoare aici la hotarele orientale ale
Europei. Să nu scăpăm nici odată
din vedere, că tocmai unul din re-
sultatele mari și importante ale Me-
morandului este, că atât noi Români,
cât și Maghiarii stăm astăzi cu cearta
noastră în fața Europei și a lumii
civilizate, pe care și unii și alții o
considerăm de judecătoare. Tocmai
prin această impregiurare se deose-
bește în mod esențial propagarea
actuală a ideii de apropiere între
aceste popoare, de încercările spon-
tane și nepregătite, cari s'au făcut
de unii de ai noștri în trecut.

Rămânând pe terenul combi-
națiunilor, credem că ar fi mai pro-
babilă și mai întemeiată o altă pre-
supunere decât cea exprimată de
gazeta românească. Anume, că ar
pute trece prin gândul conducătorilor
politicii maghiare, să de propagandei
lor de apropiere toate semnele unei
acțiuni din cele mai serioase în pre-
supunerea, că Românii vor respinge
de la început mâna de înfrățire, și
nu se va alege nimic din întreaga
acțiune. Tot rea credință ar fi și în
acest cas, însă înaintea Europei Ma-
ghiarilor ar trece de poporul pacinic,
ear' Români, de poporul revoluționar.
Credem că nu este nevoie a desfă-
șura urmările triste și deastroase
pentru politica română, când s'ar
pute consolida asemenea vederi în
cercurile conducătoare politice. Fie-
care poate să vadă și să cunoască ușor
urmările. Politica de maghiarisare ar
serba un adevărat triumf și noi am
trebui să ne lipsim pentru un înde-
lungat timp de spriginul puternic al

factorilor politicii, la cari totdeauna
am apelat în nevoile noastre. Dacă
ar fi cu puțință să păcătuim atât de
mult, într'adevăr nu ni-ar rămâne
decât să acceptăm fără voie progra-
mul de „acțiune“, desvoltat de dl
Alex. Mocsonyi în scrisoarea sa pu-
blicată de „Tribuna“: să ne lipsim
de aspirațiunii naționale și în resi-
stență pasivă să stăm nemișcați sub
ploaia gloanțelor!

„Nu de înfrățirea cu Maghiarii
avem nevoie“, exclamă naționalistul
nostru, care nu simte că mâna apa
tocmai pe moara politicii de maghia-
risare, „ci de o înfrățire între noi
Români“. Da, fără îndoială avem
română și mare trebuință de o concen-
trare a forțelor noastre naționale.
Însă aceasta nu se poate realiza cu
ajutorul fraselor și al exclamațiunilor
sentimentale, ci numai prin idei po-
litice, cari află un resunet viu în
inima și în mintea poporului. Unde este
ideia politică a confrăților noștri, pe
temeiul căreia vor să realizeze con-
centrarea forțelor naționale? Memo-
randul a reprezentat o asemenea
ideie; unde este alta? A persista nu-
mai în negațiuni, sau a lua din pădure
ciomagul cel mai bătănos și a lovi
cu el numai în clădirile altora sau
în bălți, este o lucrare de barbar și
de vandal, în giurul căreia n'are să
se strângă nimeni, afară de curioșii
și iubitorii de scandaluri. Dacă este
vorba să punem în cumpenă ideii po-
litice și să le cântărim, încercați-ve,
stimați confrăți, în alcătuirea unei
clădiri, fie cât de modeste, ești de pe
terenul negațiunii, asvirăți ciomagul, și
puneți în discuțiunea publică o idee
oare-care, în giurul căreia s'ar pute
strânge poporul român. Atunci înfrăți-
rea între noi rezultă dela sine: în
giurul celei mai salutare ideii avem
să ne strângem cu toții.

O mică nedumerire. Nu ne putem ex-
plica, pentru ce „Tribuna“ din Sibiu n'a po-
menit absolut nimica despre regularea afce-
rilor cu delegațiunile și eforia școalelor ro-
mânești din Brașov și împăcarea deplină, în-
timplată între cele două parochii, atunci, când
„Gazeta Transilvaniei“ publicase deja în
nrul său de la 11/23 Septembrie un articol
informativ despre această afacere.

Așa de indiferent trece în ochii auto-
risatei un eveniment pe cât de îmbucurător.
pe atât de important? Ori doară nici nu-
i place chiar împăcarea celor certați și învrăj-
biți? Care să fie oare pricina multismului
suratei? O mică explicație, fie chiar și ne-
autorizată, n'ar strica.

O desmintire. Foia litografată su-
prem oficioasă, „Budap. Tudosit“ (Bud.
Correspondenz) publică următoarele șire:

„După cele publicate în foi, D-rul
Coroianu se provacă la convorbirea, ce a
avut o cu fostul ministru de interne, Carol
Hieronymi, ca la niște negocieri ce s'ar fi
urmat între exmisul comitetului național
român și delegatul guvernului. Din parte
competentă suntem împuterniciți a declara,
că ministrul de interne de atunci nici
odată n'a recunoscut, că în Ungaria Româ-
ni au reprezentanță lor deosebită; n'a pri-
vit ca atare așa zisul comitet național din

Sibiu, ba l'a și disolvat. Fostul ministru
nici odată n'a fost în pozițiune, ca să fi
putut urma negocierii cu D-rul Coroianu
ca cu un exmis“.

Spre lămurirea cetitorilor noștri amin-
tim, că foile maghiare au reprodus, din
„Tribuna“ de la Sibiu, unele afirmări, ne-
controlate până acum, ale dlui Coroianu,
advocat în Cluj. Cei torii ne vor ierta, că,
din anumite considerațiuni și rezerve cunoscute
obștei române, ne-am abținut a scoate în
deosebi la iveală ceea-ce scrie dl Coroianu,
fie chiar, ba poate tocmai când iscă-
lește. Se poate, ca, în legătură, eventual inevi-
tabilă, ce ni-s'ar mpune când-va, în apre-
cieriile noastre asupra celor ce scriu alți
bărbați, am fi nevoiți, din considerațiuni
de întregire, a cita și pe d-sa. Deocamdată
însă... tăcem.

Deocamdată, durere, suntem siliți a
da mai mult crezement fostului ministru
decât d-lui Coroianu, privitor la cele cu-
prinse în cuvintele subliniate de pe urmă
ale desmintirii — tot din anumite considera-
țiuni și rezerve pomenite mai sus.

Di Alex. Mocsonyi pentru politica de „împăcare“.

În numărul 164 al „Tribunei
Poporului“ autorul articolelor „Ideia
aproprierii politice între Maghiari și
Români“ zicea, că: „Di Alex. Mocsonyi,
capul autoritar al „moderaților“, numai
un adversar al ideii de apropiere între
Maghiari și Români n'ar pute fi, după
întreg trecutul seu politic“.

„Tribuna“ însă a încercat să ex-
ploateze scrisoarea dlui Alex. Mo-
csonyi adresată către dl Dr. Rațiu
în contra acestei ideii, precum și con-
tra noastră, zicând, că „dl Mocsonyi,
era numărat de monitorul „înfrății-
lor“ între cei-ce „țin“ cu ei. Acum
li-s'a dat răspunsul cuvenit“.

Noi am spus-o dinainte, că scri-
soarea dlui Mocsonyi nu putea fi un
răspuns dat la articolele noștri. Dovadă
e scrisoarea ce o reproducem mai jos,
după „Gazeta Transilvaniei“, din zia-
rul „Budapester Tagblatt“, în care dl
Mocsonyi, contrar suposițiunii celor
dela „Tribuna“, se declară expres
pentru politica de împăcare, făcând
aproape cu cuvintele „Tribunei Po-
porului“ următoarea confesiune poli-
tică:

„Razimat pe tot trecutul activității
mele pe teren politic, pot să afirm cu
îndrăzneală, că nu se află în țeară un
amic mai sincer al unei pacifice apla-
nări a luptelor și frecărilor noastre na-
ționale deplorabile, decât sunt eu“...

Dar să lăsăm ca să vorbească
însăși scrisoarea d-lui Mocsonyi, cu
care „Gazeta“ pare a nu fi deplin
mulțumită, pentru-că a „riscat — de
a face unele observări în interesul
bunei cauze“.

Eată scrisoarea:

Ați fost așa de amical, a-mi pune
la dispoziție coloanele prețuitei D-voastre
foi cu rugarea, să-mi dau părerea asupra
raporturilor noastre de naționalitate, durere,
încă tot așa de încurcate, pe cât de peni-
bile. Spre regretul meu a trebuit însă până

acum să refuz cu mulțămire amicabila D-Voastră invitare, arătându-Vă, că după părerea mea încă tot n'au mai sosit, durere, timpurile, ca să se poată discuta în mod serios și obiectiv și aceste raporturi. Din același motiv a trebuit nu de mult să refuz de-a mă pronunța deja de pe acum în „Budapester Tagblatt“ asupra „pasivității Românilor“ și în merit.

Ei bine, modul și chipul, cum acele foi de frunte din capitală, cari mi-au făcut onoarea a da o deosebită atențiune scrisoarea mea de curând publicate, relativă la situațiunea partidului național român, critică, comentează și explică această scrisoare, este o nouă dovadă despre corectitatea părerii mele mai sus accentuate. În adevăr, în acest corso de flori arangiat în onoarea mea mi-se aruncă cele mai exotice floricele, ca de exemplu: „negarea unității statului, a legilor și constituției ungare“, „luptă pe față cu statul“, „revoluționar“, „constituție dela Kremsier“, proclamarea incompatibilității intereselor naționale române cu așezămintele noastre de stat“, „intransigență“, „federalism“, „irredentism“, „daco românism“ etc. etc. Se înțelege de sine, că nu pot pune în fereastră aceste floricele, ce mi-se dăruiesc, și aceasta din simpla cauză, că nu le merit.

Caracteristic rămâne cu toate astea această metodă de exegază. Căci simpla accentuare, că partidul național român, împedat în libertatea de acțiune în mod anticonstituțional, ar comite un act de sinucidere politică dacă ar lăpăda și ultima armă legală — rezistența pasivă, — precum și lozincă de „restitutio in integrum“, sub care nici un om nepreocupat n'a putut înțelege alta, decât desființarea stărei de ex-lex și restabilirea stărei de drept constituțional, deci redobândirea libertății de acțiune politică a acestei partide, cu un cuvânt, accentuarea rezistenței pasive și a deplinei libertăți de acțiune în cadrul legalității celei mai stricte — au fost de-ajuns, pentru a se stigmatiza enunțarea mea ca un act nepatriotic, ba chiar dușman statului, spre a se dirige în contra mea mitraillessele tuturor acestor amabile mistificațiuni.

Trebuie să mărturisesc pe față, că pe mine personal nu mă pot atinge asemenea atacuri, căci în conștiința curățeniei sentimentelor mele naționale și patriotice, pe cari — mulțămită lui Dumnezeu — am știut să le feresc până acuma de orice conflict, mă simt în contra unor astfel de proiectile tare pancerat, și să mă credeți, că de sigur nici n'as fi luat peana în mână numai spre a constata aceasta, dar găsesc a fi la loc, ca tocmai din acest incident, să rischez în interesul cauzei bune câte-va scurte observațiuni.

Înainte de toate mi-se pare, că această metodă de luptă, privită sub un punct de vedere patriotic, nu-i prea norocită. O metodă de luptă cu suspiciuni și mistificațiuni, care pe toți cei-ce cutează a fluera în alt ton, decât cum cântă corul șovinistic, îi timbrează simplamente de inamic ai statului, ba trage la îndoială chiar patriotismul unor popoare întregi, ei bine, o astfel de metodă poate să fie foarte corâmpunzătoare unei politici de ațtăre artificială, unei politici de împăcare însă de sigur că nu-i va pute folosi, și eu așa crede, că adevăratul patriotism nu se poate pune decât numai în serviciul politicii de împăcare.

Observarea mea următoare privește chestiunea pasivității, sau mai bine zis a activității Românilor, care tocmai acuma se află la ordinea zilei vieții noastre politice. Ori cum ar lua poziție cineva, pentru sau în contra politicii de activitate a Românilor, asupra unui lucru așa crede că — cu toată confuziunea desolată de idei, care, durere, încă tot mai domnește pe terenul naționalist, pe acest teren atât de important al vieții noastre politice — ar

trebul să fim pe deplin în clar, că adevărat este simplamente o imposibilitate, de a pretinde dela poporul român o politică de activitate în același moment, în care i-se suprimă în mod sistematic libertatea de acțiune politică. Aceasta, cel puțin pentru mintea mea mărginită, este simplamente un lucru de neînțeles.

În fine încă un cuvânt asupra politicii de împăcare. Răzimat pe tot trecutul activității mele pe teren politic, tot așa de nepretențioasă, pe cât și foarte modestă, pot să afirm cu îndrăzneală, că nu se află în țeară un amic mai sincer al unei pacifice aplanări a luptelor și frecărilor noastre naționale deplorabile, de cât sunt eu; dar' ar fi o fățarnicie, dacă așa asigură, că m'as pute însuflă și pentru o înfrățire maghiaro-română, ce s'ar ivi în mijlocul nisuițelor de unificațiune. Ba nu pot să ascund, că asemenea tertipurii politice deșteaptă în mine chiar serioase îngrijiri patriotice, căci mă tem, că acest soi de înfrățiri n'ar pute să aibă decât acel efect practic: de a discredită și compromite adevărata și curată înfrățire a popoarelor Ungariei încă de la început.

La această adevărată și curată înfrățire duc însă, după părerea mea, numai o cale: reintarcerea la punctul de vedere al unui Deák și baron Eötvös, singurul punct de vedere de om de stat. Ce-i drept, că adevăratul și curatul spirit al acestor doi mari oameni de stat, n'a putut — și eu în mult de a accentua aceasta apriat — să afle expresiune curată deja în așa numita lege de naționalitate, fiindcă, precum știm, se afla în luptă cu șovinismul, ce deja pe atunci se manifesta, dar' a aflat o expresiune în această lege numai în forma unui compromis schiopătător. Ori cum ar fi însă, fapt este, că corabia statului nostru plutește astăzi cu pânzele umflate într-o direcțiune cu totul contrară, și tocmai încurajările spre mare energie și spre un tempo mai grabnic în direcțiunea luată, ce se făcură din incidentul scrisoarei mele, ne dau, durere, numai o nouă dovadă despre aceea, că astăzi încă nici nu se cugetă nimeni la o schimbare a direcțiunii, la o întoarcere.

Între asemenea împregiurări cred a fi săvârșit un act deopotrivă național și patriotic, recomandând conaționalilor mei o politică a pacinței și perseveranței în cadrul legalității celei mai stricte, și de a-i avertisa cu hotărâre, să nu lăpăde ei însșiși singura și ultima lor armă legală — rezistența pasivă — pe care nimeni nu li-o poate răpi.

Pentru aceste rapsodice observațiuni am dorit de astădată de a mă folosi de ospitalitatea lui „Budapester Tagblatt“, ce mi-s'a oferit în modul cel mai amabil, și Vă rog, dle Redactor, de a primi, deodată cu expresiunea mulțumirilor mele pentru amabilitatea D-voastră, și asigurarea deosebitei mele stime.

Birchiș, 22 Septemvrie.

Mocsanyi.

Prințul Bulgariei în Viena.

Deși a petrecut numai o zi la Viena, cea dela 26 Septemvrie, totuși, precum ne-a vestit îndată atunci o depeșă scurtă, visitei lui i-se atribuia, atât în monarchie, cât și în străinătate importanță mare pentru relațiunile între Austro-Ungaria și Bulgaria, chiar încă înainte de-a se fi întemplat visita anunțată.

Modul și aparențele, în care s'a petrecut visita cea scurtă a prințului Ferdinand, tot ceea-ce s'a întemplat în giurul ei, dovedește, că ceva important s'a petrecut după culisele relațiunilor între monarchia noastră și Bulgaria. O învederează aceasta și comentariile ce nu încetează nici azi încă, 3 zile după vizită, asupra acesteia ale ziarelor din monarchie și din străinătate.

Principele Ferdinand a fost întâmpinat și cinstit la Viena întocmai ca și un domnitor pe deplin de sine stătător, suveran, ear' nu suzeran, cum e prințul Ferdinand încă astăzi față cu sultanul. Primirea la gară, vizitele reciproce prăschimbate, între împăratul-rege și principele, șederea lui în Burg, ca oaspe al monarhului, prânzul de gală dat în onoarea lui, toate acestea împreună și împodobite cu tot aparatul prescriș pentru vizitele regilor independenți și încă în decursul dela orele 10 înainte de amiază până la 7 ore seara ale aceleiași zile, sunt dovadă despre importanța politică a visitei.

Și încă ceva convingător în acest sens: prințul Ferdinand a primit în audiență, la Burg, pe contele Goluchovski, cu care a avut convorbire peste jumătate de ciaz.

M. Sa monarhul a dat în persoană domnitorului Bulgariei marea cruce a ordinului Sf. Stefan, ear prințul Ferdinand a mulțămît prin conferirea lanțului în briliante al ordinului bulgar Sf. Alexandru. Acestea sunt cele mai nalte orduri civile, de care dispun suveranii ambelor țări. Potrivit acestei manifestațiuni de orduri, au fost decorate o mulțime de persoane din ambele părți, începând de la contele Goluchovski, până la cel de pe urmă secretar al legațiunii bulgare din Viena.

În numărul proxim vom aduce câteva aprecieri ale presei.

Opul lui Beksics.

Povoial de recensiuți critice, pe cât de bajocritoare în supremul grad, pe atât și de osânditoare în mod absolut și fără apel, ce se revarsă în fiecare zi din toate părțile asupra cărții lui Beksics, e atât de covârșitor, încât, într'adevăr, nici nu știm, unde și cu care ziar să începem, câte să reproducem din ele, fiindcă toate s' nimerite, toate omoritoare pentru Beksics și pentru „bazele noue ale politicii maghiare“, descoperite și propovăduite de el.

Recensiuțiile, criticele sau ori-cum le-am numi aceste rostiri, ne îndreptătesc toate, — chiar și cele mai binevoitoare dintr'însele, cari sunt cele ale lui „P. Lloyd“, — a ne felicita pe noi înșine, că din primul moment, când n'aveam la dispoziție decât extracte micel publicate în foi din cartea lui Beksics, am nimerit perfect categoria literaturii șoviniste, în care ea trebuie pusă. Cetitorii au putut vedea cum am tractat opul nebunului în articolașul intitulat „Verzi și uscate“, din Nrul nostru de la 26 Septemvrie, caracterisându-l de bajocură, ca un roman de acelea cu crime teribile, ce nici nu se întemplă. Nimerim bine? Da, și încă nu se poate mai bine. Eacă dovada:

Ziarul, care se ocupă mai mult și în mod mai înverșunat decât celelalte, este, precum e firesc lucru și lesne de ghicit, organul agrarilor maghiari, „Hazánk“. Mai în fiecare zi are câte o notiță tare usturătoare; în primul n-rului de la 26 îl scărmonă pe Beksics cum se cade și cum se cuvine cu perie foarte aspră, ear' în Nrul dela 28 publică, ca supliment din peana proprietarului mare Löhrer Adorján, critică serioasă (pecat!) asupra opului consilierului ministerial, șovinist până la somnambulism și încurcat în mrejiile ovreiești până a fi torturat de gânduri de sinucidere. N'am ajuns cu cetirea critice decât până la sfârșitul unei coloane și eată ce frumoase lucruri găsim în ea, care le-am fi putut foarte bine folosi în articolașul nostru sus amintit „Verzi și uscate“. Löhrer zice între altele:

„Beksics e întocmai ca țiganul al bătrân: în totdeauna revine la nota-i veche, dar în totdeauna cântă fals. Opul de azi este așa de scilpitor, așa de schimbăcios ca și un curcubeu în naștere; e ca și un

roman atrăgător, care, dacă te și captivă, este gol în morală și învățătură; e întocmai ca o beșică de săpun, de culori splende, de cuprins veninos, din care, când creapă, zboară sporele otrăvitoare ale puftitarei“.

Precum cetitorii ved, dispozițiunea umoristică, ce ni-a deșteptat o opul caraghiosului consilier ministerial, lucră nu ni-a trecut; nu ne ocupăm deci nici astăzi încă cevaș mai serios cu el; ci tot încă numai pe coarda zeflemelei, mai câtră pagina III.

Atât de bădăran, e opul, încât li e rușine la toți de o așa ispravă a unui consilier ministerial.

NOUȚĂȚI

Arad, 30 Septemvrie 1899.

La numărul de azi alăturăm mandate postale pentru toți acei domni abonenți, cari au a-și reînoui abonamentul pe al IV-lea cvartal din anul a. e., precum și aceluia cu abonamentul în restanță, și îi rugăm cu toată insistența a-și regula plățile pentru a nu fi împedecați cu expedarea foil.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Maj. Lor Regele și Regina României, după-cum se vestește, se vor întoarce din străinătate în prima săptămână a lui Octomvrie. În calea lor spre București, unde vor sosi în 7 Octomvrie n., două zile se vor opri în Viena ca oaspeți ai Majestății Sale Monarhului nostru.

Artista Agata Bărsescu în Bistrița. Ni-se scriu următoarele rinduri: Cu seară din 19 l. e. st. n. s'a început în Bistrița o serie de reprezentațiuni teatrale din partea trupei teatrale dela teatrul orașănesc din Sibiu, sub conducerea directorului Leo Bauer, în care a debutat și distinsa artistă română d-șoara Agatha Bărsescu. În Bistrița nu s'a pomenit încă să fi jucat cândva o artistă atât de celebră și fiindcă celăl de reprezentațiuni a fost anunțat numai pentru 6 seri, publicul a fost atât de numeros în toate acele 6 seri, încât sala dela „Gewerbeverein“ abia l-a putut cuprinde. La prima reprezentațiune inteligentă română din Bistrița a oferit d-șoarei Agathă Bărsescu un frumos buchet de flori cu inscripția „Bine ai venit!“ Sâmbătă seară 23 l. e. în special pentru d-șoara Bărsescu au luat parte la reprezentațiune o mulțime de profesori și studenți și dela gimnaziul român superior din Năsăud, ear' de minecă la 2. ore d. a. inteligența română din Bistrița a dat în onoarea d-șoarei Bărsescu un banchet la hotelul „Regele Ungariei“, după-ce mai înainte distinsa artistă făcuse vizite la mai mulți fruntași din Bistrița. Marți în ziua „Sf. cruci“, d-șoara Bărsescu, în societatea d-nilor Dr. Tripion al vocat și Papp, medic, a cercetat biserică română, ear la 12 oare a plecat cu trenul din Bistrița, lăsând cele mai bune impresii și scumpe suveniruri între Români bistrițeni. — Un Bistrițean.

Voluntarii români. Anul de voluntariat în serviciul activ al armatei este încheiat. Dintre voluntarii au depus examen de oficer cu bun succes următorii aspiranți români: în regim. 33 de artilerie campestă Sibiu: Cornel Bardoși din Sibiu, Clemenț Boeriu din comitatul Făgărașului; în regimentul 34 din Brașov: Ioan Fizeșan din Băntu; în batalionul 28 de vânători: Andrei Zigre, Teodor Pop, Ioan Iacob și Victor Barbulescu, ear' în regimentul 31 de infanterie: Nicolau Comșa, George Noșcu, Zenoviu Gheja, Ioan Mănuilă și Artur Murășan.

Himen. Dl Dr. Nicolae Popoviciu și D-șora Elisaveta Popoviciu anunță cununia lor, care se va celebra în 5 Octombrie 1899 în biserica gr. or. din Becicherecul-mare.

*

O artistă română în Sibiu. Cetim în „Tribuna”: Domnișoara Laura Vlad, fiica dnei Sofia Vlad-Rădulescu din Lugoj, care a studiat patru ani la academia de pictură din München, absolvând cursurile cu succes splendid, se stabilește în Sibiu și va da aici oare de instrucție damelor cari voesc să înainteze în arta picturii, cum și elevelor din cursul complementar al școlii civile de fete a „Asociațiunei”. Inscriserile se primesc la direcțiunea școlii de fete în biroul „Asociațiunei.” D-șora Laura Vlad este sora regretatului poet binițean, Victor Vlad „Delamarina”, fost locotenent în marina României.

*

Doamna Minerva Brode din Sibiu completându-și cununa depușă pe sicriul mult regretatei Ioan Bădă, a dat „In memoria neuitatei sale verișoare, Ioan Bădă”, suma de 5 fl. fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”.

*

Cas de moarte. Ni se trimite următoarea veste tristă: Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudenilor și cunoșcutorilor, că prea iubitul nostru fiu, frate și nepot: Eugen Bogdan, după lungi și grele suferințe, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului în 27 Septembrie în al 19-lea an al etății. Inmormântarea s'a făcut în 28 Septembrie, la 3 ore d. m. după ritul ortodox român din casa părintească. Odihnește în pace! Șiria, la 28 Sept. 1889. Ioan Bogdan, Eugenia Bogdan născ. Arkossy, părinți; Hortensia, Tulia și Lucia, surori; Aurel Arkossy și soția născută Teresa Banner, ca unchiu și mătușă.

*

Nou avocat român. Dl Dr. Ioan Gheție, comunică plăcuta știre, că și-a deschis cancelaria advocațională în Zilah (Zilah), strada Csillag Nr. 1. — Felicităm pe tânărul avocat în noua sa carieră și-l dorim mult succes întru apărarea cauzelor poporului nostru din acele părți expuse.

*

Furt la biserica din Fenlac. Ni se scriu următoarele: În preseara zilei de 13/25 Septembrie, spre ziua „Inălțării Sf. Cruci”, hoți necunoscuți au intrat pe o fereastră în sf. biserică din Fenlac (în Bănat) și au spart dulapul episcopului românesc, făcând aceeași probă și la al celui sârbesc. Trecând apoi și în altar, au luat de-acolo o ladă mică de lemn, în care mai de mult se țineau banii bisericii, dar acum numai niște scrisori de ale bisericii se țineau într'însa. Neafiind bani în ea, au lăsat-o spartă în curtea bisericii. Din norocire banii nu erau nici în dulapul episcopului, decât vr'o câți-va cruceri, pe cari hoșii și-au și luat cu dărușii. Hoșii știau, se vede, că Românii din comună incassează atredă după un pământ de 30 jugere, din care Românii foarte mult se ajută la escontentarea Sârbilor dela această biserică, și credeau că vor pune mâna pe rata a patra din suma de escontentare (plătite fiind deja Sârbilor trei rate în sumă de vr'o 6300 fl.). N'au fost însă norocoși hoșii.

După instrumentele aflate, de cari s'au folosit la spargere, se bănuiește că furii sunt chiar din comună. Gendarmeria a pornit deja cercetarea și a și deținut pe vr'o câteva persoane bănuite. — Vom vedea cred, în scurtă vreme urmările cercetării.

*

Noua direcție a Teatrului Național din București. Dl Scarlat Ghica, fiul repositului bărbat de stat și academician Ioan Ghica, a fost numit director general al Teatrului Național. „Noul director general, scrie „Timpul”, „n'a avut încă prilejul de a da dovezi de destoinicie în materie teatrală, dar este un tiner cult și energic, care prezintă toate granițele unei activități fecunde pentru dezvoltarea unei instituțiuni culturale. Dl Scarlat Ghica mai are și un alt avantaj: dsa este fiul unui bărbat eminent, care a jucat un rol de frunte în această țară și în special pentru propășirea Teatrului național. N'are, prin urmare, decât să urmeze tradițiunile lăstate de părintele seu, adăugând o muncă inteligentă și de sigur va isbute în misiunea care i-a fost încredințată. Despre noul subdirector, dl Ștefan Velescu, este destul de a aminti, că este un fel de părinte intelectual al celei mai mari părți din artiștii nostri dramatici. El însuși a fost odinioară un artist fruntaș și în lunga sa carieră ca profesor la Conservator, a dat destule dovezi despre valoarea sa.”

*

Mare cutremur de pământ. Se vestește din Calcuta, că Dumineca trecută noaptea în Dardshilling (India) și în împrejurime au fost groaznice cutremure de pământ, însoțite de ploii torențiale. Tot timpul era o mare de apă; un deal întreg s'a surpat și vr'o 200 de oameni au fost omorâți, între cari și câți a Europeni. Uriașe plantațiuni de tea au fost cu desăvârșire pustiite.

*

Andrée trăește? Foile din capitala Rusiei vestește, că zilele trecute a fost prins acolo un porumbel, care avea legat la piciorul stâng un bilet cu următoarea inscripție: „Le pôle du Nord est découvert. Tout va bien. Andrée”; adică: „Polul Nord e aflat. Totul e bine. Andrée”. Biletul a fost predat căpitanului orașenesc din Petersburg.

DIN PUBLIC*)

Suntem cu insistență recercați să publicăm următoarele:

Demonstrații în Orăștie.

Orăștie, 29 Sept. n. 1899.

Unii indivizi fără gust mai bun, își fac chef ridicol din împregiurarea, că preotul al doilea a sosit și și-a ocupat postul. Banderiu, toasterii la gară, apoi în curtea bisericii și mai apoi la hotelul „Central” vestește marele eveniment.

Preotul al doilea a declarat prea grațios, că D-sa vește să facă pace (!) Așa a zis în biserică.

Bine ar fi, dacă ar fi pace, dar d' o parte preotul al doilea nu e competent a restabili pacea, care azi din punctele de vedere mai înalte principiare, este cam conturbată, ear' de altă parte demonstrațiile de stradă, toasterii vehemente, guralive: declarând perirea dușmanilor (sic!) precum se zice că s'a sberat în curtea bisericii. Nu sunt mijloace acomodate de restabilirea păcii.

Dl preot al doilea, considerând istoriile din trecutul seu apropiat, adică considerând cele considerande ar fi lucrat mai cuminte, dacă ca alți preoți moderați fără nici un culoriu s'ar fi prezentat protopopului seu și poporului și instalându-se după regulă, și-ar fi ocupat postul fără multă zarvă și atâta șgomot.

Pentru ce n'a provocat bunăoară protopopul nostru actual nici un fel de sârbătorire mai înaintea cu doi ani, când a venit la Orăștie, deși D-sa e protopopul unui tract mare și doar' mai mult ca un preot al doilea ar fi putut să se folosească de metoda de sârbătorire, fără ca să se fi putut afirma, că e măiestrită ca acuma.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Nu li-s'au făcut protopopului onorurile cuvenite, s'au făcut doar' preotului al doilea, demonstrații ridicole (!). Poporul a fost purtat pe la icoane, folosit de banderiu, ear' dnl au fost ospetați.

Aceia cari își dau silința să conducă (?), mai bine zis să seducă poporul, doar' vor avea atâta pricepere, să înțeleagă acum, că au lucrat fără tact și că intențiunea lor tendențioasă e vădită.

Et, adică cortesia arangieri, au fost de părere, că decisiul judecătoriei doar' nu l'a rehabilitat pe alesul lor destul de perfect. Și așa apoi s'au socotit, că haid să-l rehabilităm nițel mai foarte!

Tot ce-i forțat e lucru slab!
Mai mult tact și modestie, și mai puțină grandomanie să ve fie devisa!
Inlocuți comediele desbinătoare cu muncă cinstită!

Să ne unim umăr la umăr întru apărarea intereselor noastre culturale și materiale față de letargia înspăimântătoare ce ne-a copleșit!

Să emulăm cu toții întru delăturarea neajunsurilor păcătoase!

Să introducem direcțiune cinstită, ba purtăm în conducerea instituțiunilor noastre!

Să fie abandonate interesele mârșave individuale ori nepotistice!

Să vă ved pe toți pe câmpul acestei lupte cinstitute. Aici vă prezentați, nu pe la gară, prin curtea bisericii și la bencheturi, atunci voi crede că sunteți oamenii păcii!

Știu că la mulți nu vă convine, aș fi fericit de m'afi face de minciună.

L.

ULTIME ȘTIRI

Din Dieta maghiară.

Budapesta, 29 Sept. În ședința de azi Kossuth a scos din fântâna cu „apă sfințită independentă” vatra umplută cu afacerea restaurării monumentului Hentzi în curtea școlii de cadeți din Buda. Lucru de toți cunoscut, că Kossuth și ai lui fac numai, comedie nedeamnă, absolut neserioasă, pentru a arunca nisip în ochii plebei neive. Cu mare greutate și a putut menține fiecare risul, fie din ori-ce parte, pe tot timpul lungii perorații a lui Kossuth, în pesa lui de adevărat șarlatan. Risete au isbucit totuși la cele de pe urmă cuvinte ale comedianțului, anume:

„Așa dar nu fac nici un fel de propunere, chiem însă pe guvern înaintea națiunii ca înaintea judelei”.

Se înțelege, că Széll a dat explicații potrivite comediei.

Crisa din Austria.

Viena, 29 Septembrie. Gautsch n'a reușit a compune cabinetul, căci opoziția Nemților amenința a-i face obstrucția și lui, din cauză că el, ca urmaș al lui Badeni, nu desființase ordonanțele cehice, ci le modificase numai întru cât-va.

În urma acestor nereușite, Monarchul a însărcinat azi cu cuvânt tare hotărât pe contele Clary-Aldringen, guvernatorul Stiriei, a forma noul cabinet alcătuit cu totul din funcționari (Beamtenministerium). Foaia oficială va publica mâne deja numele noilor miniștri.

Cabinetul va avea caracter de tranziție, „ad hoc”. El va desființa ordonanțele lui Badeni-Gautsch despre limba cehică și va prezenta imediat în parlament un proiect despre legea-cadru (Rahmengesetz) despre regularea drepturilor tuturor limbilor în toate țările din Austria. Pe baza acestor legi-cadru apoi cele 17 diete provinciale ar regula chestiunea folosirii limbilor țerilor lor respective.

Monarchul a înștiințat despre această decisiune a sa pe fruntașii partidelor drepte, cari au fost primiți eri în audiență. Azi monarchul a primit pe mai mulți fruntași ai partidelor stângei, între ei și pe Lueger.

M. Sa a vorbit cu toți în mod foarte hotărât, apelând la patriotismul fiecăruia.

În ori-ce cas, alegerea Delegațiunei austriace în parlament e asigurată.

Răsboiu în Africade sud.

Londra, 24 Septembrie. Răsboiul între Englitera și republica Burilor, Transvaal, este acum sigur, deoarece-aceasta n'a dat încă răspuns la cererile guvernului englez.

Budapesta, 24 Septembrie. În urma știrilor despre izbucnirea iminentă a răsboiului în Africa, la Bursa de aici și la cea din Viena aproape toate hârțile au scăzut mult.

Cu toate astea sfătuim publicul român a nu se spăria prea tare, a nu se lua după „panica” exagerată a speculanților ovrei.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturaliu, dureri de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-a dreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Julius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

BIBLIOGRAFIE

„Familia”, vechia și singura revistă literară în părțile noastre, apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare, sub direcțiunea dlui Ioan Vulcan, membru al Academiei-române. Prețul abonamentului 8 fl. pe an. Numărul 37 (Anul XXXV) din 12/24 Septembrie a. c., are următorul cuprins:

Literatura în „Asociațiune”, de G. Bogdan-Duică. — Cugetări. — „Faceți pace”... (poesie), de Ioan Scurtu. — Limbajul batistei în omor. — Ioan (tip. original), de Dușu. — Ciocul (monolog), de N. Radulescu-Niger. — Descătece din Bihor, de Avram Igna. — Ursitoarele (auzită din popor), de Iosif Stanca. — Salon: Talentele se nasc, de B. Brănișteanu. — Literatură. — Teatru. — Musică. — Biserică și școală. — Ce e nou? — Calendarul săptămânii. — Ilustrațiune: Zina florilor.

„Foaia Populară”, publicație enciclopedică ilustrată, apare în București în fiecare Joi. După o vacanță de 2 luni a repărut tocmăi acum cu Nrul 24. E de notat, că această revistă dăd'căta mai cu seamă familiilor de la țară, a atins succesul pe care nu l-a avut încă nici o altă publicație similară: a reușit să-și facă tipografia ei proprie, cea mai bună garanție a unei sigure apariții. Numărul 24 e splendid. El conține pe pagina I un mare și minunat reușit portret al M. S. Reginei, după o ultimă fotografie, ear ca materie articole economice, literare, științifice, didactice, poezii etc. etc. „Foaia Populară”, care se vinde numai cu 10 bani numărul, are marele avantaj, că mai dă ca premiu, cu fie-care număr, un roman gratis. O călătorie la Venus” sau „În anul 4000”. Recomandăm călduros această revistă, al cărui abonament e numai 5 lei pe an. Redacția în București, str. Academiei 37.

Editor: Aurel Popovici-Barciuanu.
Redactor responsabil Ioan Russu Sirianu

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu potretu autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor, cu potretu autorului.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. V. Hodoș, Căntece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoș, Căntece Cătânești, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.

Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănatului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principiul Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Inființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.*

Diracția.

Gramatica Română, pentru învățământul secundar, de Ioan Petranu, profesor la seminarul român gr. or. din Arad. Partea I. Etimologia. A apărut în a doua ediție, ceea-ce încă dovedește valoarea acestui bun manual de școală și buna primire de care prima ediție s'a bucurat din partea celor competenți. — Prețul e 1 fl. și se poate procura dela autorul din Arad, în a cărui editură a apărut. — Manualul este aprobat și din partea ministrului ungu- resp. de culte și instrucție publică.

„Marșul studenților din Brașov“ se numește o nouă compoziție musicală a tinerului maturisant dela gimnasiul român din Brașov, Iustin Cl. Luca, care a dat și până acum frumoase probe de talentul său musical. Compoziția a apărut în editura autorului și costă 20 cr. Studentii însă o pot procura direct dela compositor, în Gherla, cu prețul jumătate.

„Foaia Pedagogică“, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcția

unea dlui Dr. D. P. Barcianu, în Nrii 15—16 (din August), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară, de Iosif Velcean, învățător. — Disciplina școlară, de Nicolau Simulescu, învățător. — Modele de lecțiuni: Fata sêracului cea isteată (poveste de P. Ispirescu), de Dr. Petru Șpan. — Informațiuni. — Felurimi — *Ideii fundamentale în Economia Politică și o nouă teorie sociologică*, de Ioan Socăciu, profesor în Brașov, a apărut în tipografia A. Mureșan din Brașov, în editura autorului și se poate procura de-acolo pentru prețul de 65 cr.

A apărut „LITURGIA sfântului Iorn Crisostom“ de Nicolae Ștef, inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșne, irmoase, și un adaus de cântecuri naționale. — Prețul unui exempl. 3 fl. legat cu firme 50 cr. nou mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop.“

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr. se poate procura dela Tipografia „Aurora“ din Gherla, ocupațiunilor de casă. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi. — Corespondență.

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.“ după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciureu et. comp. O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școalelor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuduceșcu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școalele profesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului“, din incidentul adunării generale iubilare, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septemvrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica rennune a învățătorilor nostri din diecesa Caransebeșului a scos de sub tipar în „Tipografia diecesană“ din Caransebeș un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. c. și se poate comanda de la „Librăria diecesană“ din Caransebeș.

Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea P. On. domni protopresbiteri din diecesa Caransebeșului spre vânzare, ear' pentru celalalt On. public se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus porto postal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului, Ioan Marcu, inv. în Nemet-Bogsău.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de Ioan Petran, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consistoriu din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru inființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii nostri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „Tribunei Poporului.“

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

La administrațiunea „Tribunei Poporului“ au sosit și se află de vânzare:

„Povestea unei coroane de oțel“, cu prețul de 75 cr., „Războiul nostru pentru neatarnare“ cu 55 cr., de George Coșbuc.

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

„Povestea unei coroane de oțel“, de iubitul nostru poet George Coșbuc, a apărut în Bacurești, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu fumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restatornicirea domniei românești și războiul pentru neațernare“, scrisă anume pentru țerăni. Incepând dela introducere, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într-o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după ce ai cetit-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ear serviciul, ce are să facă opul acesta țeranului cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români, — nemăsurat va fi. Va reînvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Un păcat neiertat va comite ori care familie românească, din saloane până în bordeiu, — care ar întrelăsa a-și împodobi masa și biblioteca cu acest mai nou mărgăritar literar al iubitelui nostru poet Coșbuc.

„Trei Doctori“, comedie într'un act, localizată din limba germană de Virginia A. Vlaicu. — Prețul 20 cr.

Dr. VAJDA BENŐ

dentist de specialitate

în Arad

piața libertății Nr. 22 în edificiul teatrului etagiul I.

DUPĂ METODUL INSUȘIT LA RENUMITA UNIVERSITATE
DIN BERLIN

378 2—15

cu ajutorul celor mai noue invențiuni,

material și instrumente d'ale tehnicii moderne,

plombe: cu aur, argint, platină, amalgam, ciment, porcelan și sticlă.

Prepar dinți artificiali

pentru dimicare deplin acomodați înveluți în aur sau vulcanit,

coroane de măsele, precum ori și ce legătură de dinți fîndăriți

Reparez cu masinării îndreptătoare dinți încrucișați ori strîmbați,

suplinesc fălci întregi de dinți.

Astup și îndreptez lacunele de pe cerul gurei etc. etc.

Seoaterea dinților cu gaz de voluptate sau cu amorfire locală.

Ordinez dela 9—12 oare a. m.

și dela 2—6 „ p. m.

Pentru seraci dela 8—9 ore gratuit.